

Advokát je advokát – i jako insolvenční správce

DNE 22. A 23. BŘEZNA 2018 SE KONALA 7. SCHŮZE PŘEDSTAVENSTVA ČAK. PŘEDSTAVENSTVO SCHVÁLIL O MJ. ZÁMĚR PROJEKTU ZASTŘEŠENÍ ADVOKÁTŮ-INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ ČESKOU ADVOKÁTNÍ KOMOROU.

Projekt vychází z legální definice postavení advokáta při správě cizího majetku. Opírá se o závěr, že advokát nepřestává být advokátem, ani když vykonává činnost insolvenčního správce. Proto má mít v této oblasti kárnou pravomoc Česká advokátní komora, ne Ministerstvo spravedlnosti.

Advokátní správa majetku

Správa majetku prováděná advokátem patří mezi tradiční advokátní činnosti. Zákon o advokacii (§ 56) uvádí dvě její nejčastější formy, a to:

- přijímání peněz a listin do úschovy za účelem jejich vydání dalším osobám, a
- výkon funkce insolvenčního správce podle zvláštního právního předpisu.

Zatímco v prvním případě spadají advokáti pod dohled a kárnou pravomoc advokátní komory, ve druhém případě spadají pod dohled a kárnou pravomoc Ministerstva spravedlnosti. Toto řešení je nesystémové.

Advokát a insolvenční správce v jednom těle

Představte si samostatného advokáta-insolvenčního správce, který pracuje v jedné místnosti s jedním počítačem, a má zde uloženo vše o svých klientech a insolvenčních věcech. Jak bude probíhat jeho kontrola ze strany Ministerstva spravedlnosti? Jak se bude postupovat v případě jeho domovní prohlídky? Nebo kontroly GDPR? Lze zaručit, že nedojde k záměně souborů v počítači nebo listin v místnosti? I kdyby existoval vždy ideální stav a za všech okolností bychom to dokázali vyloučit, existují další problémové situace. Bude muset advokát zavést a udržovat dva systémy správy údajů podle nařízení GDPR (jeden jako advokát, druhý jako správce)? A co když se sejde v oné místnosti, kde vykonává advokacii i činnost insolvenčního správce, s dlužníkem a sepíše mu vadný návrh na povolení oddlužení? Ten může podle platné úpravy sepsat advokát nebo insolvenční správce. Advokát ovšem při tom spadá pod dohled a kárnou pravomoc advokátní komory a insolvenční správce pod dohled a kárnou pravomoc Ministerstva spravedlnosti. Kdo vlastně sepsal návrh? Advokát, nebo insolvenční správce? Jak bude odpovídat za porušení profesních povinností? Budeme vycházet z toho, že byl při sepsu listiny advokátem? Co když to on sám v rámci kárného řízení vyhodnotí tak, že se cítil být spíše insol-

venčním správcem? Takový pohled je absurdní. Advokát-insolvenční správce má jen jedno tělo a jednu osobnost. Nelze jej dělit na pomyslného doktora Jekylla a pana Hyde. Takový stav dnes ovšem existuje.

Recept na schizofrenii

Jediné východisko z uvedené schizofrenní situace představuje jasné pojmenování podstaty problému a logický závěr, že **advokát nepřestává být advokátem, ani když vykonává činnost insolvenčního správce**. Článek 4 odst. 4 etického kodexu ostatně stanoví, že jakékoli obstarávání cizích záležitostí advokátem soustavně a za úplatu se považuje za výkon advokacie. Z pohledu teorie zmocnění zůstává advokát i při výkonu funkce insolvenčního správce zástupcem (agentem). Jedná jako profesionál vlastním jménem, avšak nikoli v zájmu svém, ale v zájmu a na účet třetích osob (principálů). Na tom nic nemění ani to, že nejedná na účet klienta, ale na účet dlužníka, při zohlednění zájmu věřitelů. V úvodu zmíněnou první a druhou formu správy majetku advokátem bychom proto měli sjednotit tak, aby advokáti v obou případech spadali pod dohled a kárnou pravomoc České advokátní komory.

A co dualita?

V souvislosti s tím vzniká otázka, zda je možné, aby měla jinou podobu regulace insolvenčních správců-advokátů a neadvokátů. Odpověď zní, že takové řešení možné je, již existuje a osvědčilo se u mediátorů. Podřazení insolvenčních správců-advokátů pod dohled a kárnou pravomoc advokátní komory lze provést stejně jako u nich. S ohledem na dlouhodobou oficiální spolupráci advokátní komory a Asociace insolvenčních správců budou z výhod projektu těžit i členové Asociace, kteří nejsou advokáty. Oba regulační systémy na sebe budou působit. Povede to k vyloučení excesů při aplikaci právní úpravy. Snad se také podaří přesunout pozornost ministerstva z oblasti pouhého správního trestání do oblasti zvyšování odborné kvalifikace. Zde advokátní komora nabízí funkční vzdělávací systém, prověřený více než čtvrtstoletou praxí. Ministerstvu přinese projekt finanční úspory, odběrnění od části agendy, a tím i možnost efektivního využití kapacit pro plnění jiných úkolů.

Další postup

Představenstvo pověřilo odbornou sekci pro insolvenční právo dopracováním projektu. Rád bych využil nejen potenciálu členů sekce, ale oslovil i další zkušené praktiky. **Pokud působíte jako insolvenční správce a máte zájem zapojit se do prací na projektu, neváhejte mne prosím kontaktovat prostřednictvím sekretariátu České advokátní komory.**

✿ JUDr. MICHAL ŽIŽLAVSKÝ,
člen představenstva ČAK,
předseda odborné sekce pro insolvenční právo